

SPBU's kommentarer til Psykiatriplanen

Mental sundhed på tværs – et psykologisk anliggende

Med fokus på at sætte en *langsigtet* retning for udviklingen af psykiatrien og *sammenhængen* på tværs af områder er der håb om, at den kommende psykiatriplan kan skabe en forandret indsats. Herunder en indsats, der gør op med midlertidige projekter og puljer og cementerer nødvendigheden af tværfagligt og tværsektorielt samarbejde med udgangspunkt i den enkeltes ønsker og behov.

SPBU er enige med det faglige oplæg til en 10-års-plan i, at der er behov for at højne kvaliteten og tværfagligheden i de eksisterende tilbud. Særligt bør fremhæves – som der står – at det kræver, at de rette kompetencer er til stede hos det faglige personale, og at de forskellige faggruppers kompetencer anvendes bedst muligt. Her ønsker SPBU at fremhæve specialpsykologer, der er en akademisk gruppe, der er veluddannede inden for børne- og ungdomspsykiatri og kan være med til at udvikle psykiatriens tilbud og højne kvaliteten.

Den kliniske hverdag i børne- og ungdomspsykiatrien viser tydeligt, at denne faggruppe bidrager centralt til en kompetent udredning og behandling af de henviste børn og unge og spiller derudover en tiltagende rolle i varetagelse af klinisk- og personaleledelse. Psykologer generelt er den faggruppe i psykiatrien, der varetager størstedelen af udrednings- og psykoterapeutiske behandlingsopgaver og kan således bidrage væsentligt til den nødvendige kapacitet. Således ønsker SPBU også at fremhæve nødvendigheden af at have fokus på psykologer, der er på vej mod en specialisering i Klinisk børne- og ungepsykologi, Klinisk neuropsykologi med børn og unge, Psykoterapi med børn og unge samt Psykopatologi, hvoraf mange har en baggrund i den kommunale sektor og således helt naturligt vil kunne bidrage til at styrke samarbejdet mellem primær- og sekundærsektoren. Herunder finder SPBU det også vigtigt at slå fast, at psykologernes udviklingspsykologiske viden er et vigtigt "brobygningselement", når der skal findes et fælles sprog og skabes en fælles forståelse for både den svære psykiske lidelse og de komplekse sociale problemer, som kan danne grundlag for videre sociale indsatser.

SPBU er helt enige i det afgørende ved planens fokus på samarbejdet mellem sektorer, således at hele barnets/den unges og familiens problematik kan imødegås med høj faglig ekspertise, og dermed afhjælpe de mange børn og unge, der pt. 'strander' mellem sektorerne, idet de efter endt udredning ikke får sufficient hjælp. Specialiserede socialpædagogiske botilbud med opkvalificering af eventuelt ufaglært personale men også sikring af efter- og videreuddannelse af faguddannet personale er ligeledes afgørende for at sikre de ambitiøse faglige mål, som oplægget lægger op til. Måske endda et genbesøg i indholdet på lærere og pædagogers grunduddannelse? Herunder bør psykiatrien også løfte deres andel i at sikre, at de mest komplekse sager fortsætter efter endt udredning i en behandlingskontakt i børne- og ungdomspsykiatrien - meget gerne i et detaljeret aftalt samarbejde med primærsystemet og med barn/ung og familie i centrum.

I planen fremhæves også, at psykiatrien på det strukturelle niveau ikke har den opmærksomhed og anseelse som området fortjener. SPBU overvejer om problematikken handler om anseelsen af specialet/området hos det kliniske personale, som det antydes i det faglige oplæg, eller handler det snarere om manglende anseelse af eller indsigt i specialet på ledelses- og administrationsniveau, hvor de organisatoriske rammer fastlægges og til stadighed er "forbedret" med fokus på effektivitet men måske på bekostning af kvalitet og arbejdsmiljø/"langtidsholdbarhed" hos medarbejderne? Lighed mellem fysiske sygdomme og psykiske lidelser er ikke at overføre somatikens organisering og "tid med patienten" til psykiatrien. Excel-ledelse tager ikke højde bl.a. for de høje følelsesmæssige krav, der ligger i arbejdet med mennesker med psykiske lidelser og deres (kriseramte) pårørende, hvilket kræver høj grad af mentalisering, kognitiv fleksibilitet og egen følelsesregulering. SPBU ønsker i forlængelse af ovenstående at fremhæve, at levering af en tilstrækkelig indsats fordrer et tilstrækkeligt antal medarbejdere og ledere med de rette tværfaglige og specialiserede kompetencer og den fornødne tid til de enkelte opgaver struktureret på en - for specialet - meningsfuld måde. Herunder ses et stort problem med fastholdelse af (erfarne) medarbejdere med høj grad af psykopatologisk viden, idet uerfarne eller mindre erfarne medarbejdere er en arbejdsbyrde og risikerer - såfremt strukturen omkring deres arbejde ikke er på plads - at være en fejlkilde ift. at sikre den rette diagnosticering. Herunder fordres supervision og sparring for at sikre arbejdsforholdene og tiltrækning af medarbejdere samt fastholdelse fremfor flugt til den private sektor eller udbrændthed og stress. (Dette gør sig i øvrigt lige så gældende på tværs af sektorer og på tværs af faggrupper i det psykiatriske, sociale og pædagogiske område).

Slutteligt skal det fra SPBU's side understreges, at vi er overordentlig enige i oplæggets fokus på den tidlige og forebyggende indsats, idet vi i vores kliniske hverdag netop ser alt for mange eksempler på, at mistrivsel har sat sig til mere indgribende lidelser, eller at udviklingsforstyrrelser er blevet tiltagende forværret grundet belastningssymptomer ifm. mangelfuld forståelse og indsats. I psykologers grunduddannelse ligger der væsentlig viden om udviklingspsykologien, personlighedspsykologien, socialpsykologien, kognitionspsykologien og neuropsykologien, som har betydning for forebyggelse og sundhedsfremme hos børn og unge men også ift. stressforebyggelse på arbejdspladser, hvorfor psykologer er essentielle medarbejdere - også før det bliver til psykiatri. Slutteligt ligeledes positivt at oplægget lægger op til et samlet lettilgængeligt tilbud med én indgang og tværfaglighed i forhold til udredning, behandling og videre visitation.

Styrelsen i Selskab for Psykopatologi hos Børn og Unge (SPBU)